

ВИЛЕНСКИЙ ВѢСТНИКЪ KURYER WILEŃSKI

ВЫХОДИТЬ по Вторникамъ, Четвергамъ и Субботамъ.

WYCHODZI we Wtorki, Czwartki i Soboty.

Przedpłata: Rocznica: W Wileńcu — 10 zł, z przesyłką — 12 zł; Półroczna: W Wileńcu — 5 zł, z przesyłką — 6 zł.

Kwartalna: W Wileńcu — 3 zł, z przesyłką — 3 zł 50; Miesięczna — 1 zł; Na wierszu do 40 liter ogłoszenia płaci się k. sr. 17.

Rok 1863.

Часть Официальная В И Л Н О.

14 ноября, г. главному начальнику края представлялись депутации изъ христианъ и евреевъ, въ числѣ 26 человекъ, прибывшихъ изъ Августовской губернии; отъ еврейской городской общины г. Мариамполя; отъ еврейской общины мѣстечка Сударги; отъ христианскаго и еврейскаго обществъ мѣстечка Владиславова и отъ крестьянъ гминь: Шилгале, Лѣснство и Кидуле Мариампольскаго уѣзда. Депутации сии представили г. главному начальнику края всеподданнѣйшія на имя ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА письма, въ коихъ заявляя свои вѣроподданническія чувства, просятъ о введеніи у нихъ Русскаго управления и законовъ.

Его Высочайшее повелѣніе благоклонно принявъ сихъ депутатовъ, общающъ повергнуть всеподданнѣйшія ихъ письма на Всемилостивѣйшее ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА благовозвращеніе.

Членъ государственнаго совѣта, генералъ-адъютантъ, генералъ отъ инфантеріи графъ Николай Николаевичъ МУРАВЬЕВЪ-АМУРСКІИ, вчерашняго числа уѣхалъ за границу.

Виленской губернии оштрафованъ уѣзда дворянинъ Францъ Александровичъ шляхтичъ Эдуардъ Станевичъ, неутвержденный въ дворянствѣ герольдіею, Францъ Апановичъ, однодворецъ Викентій Лосницкій и Трокскаго уѣзда дворянинъ Петръ Мацкевичъ, по произведенному надъ ними военному суду по повелѣнію уголовного уполномоченнаго, оказались виновными въ злодѣйскомъ повѣшеніи однодворца околнцы Цимихи, Ошмянскаго уѣзда Иванъ Коосевичъ, причежь Александровичъ и Станевичъ были главными виновниками и подстрекателями остальныхъ преступниковъ, съ своей стороны принявшихъ дѣятельное участіе при совершеніи означеннаго убійства.

За это преступленіе: Александровичъ, Станевичъ, Мацкевичъ, Лосницкій и Апановичъ, по утвержденному надъ ними приговору военного суда, подвергнуты смертной казни.

С.-Петербургъ, 14 ноября. О сложении съ мелкопомѣстныхъ владѣльцевъ всякъхъ казенныхъ повинностей, слѣдующихъ за дворовыхъ людей въ первой половинѣ 1863 года.

По всеподданнѣйшему докладу г. министра финансовъ возбужденнаго одною изъ казенныхъ палатъ вопроса: не слѣдуетъ ли къ уменьшенію въ Высочайшемъ утвержденномъ, 26 июля сего года, положеніи главнаго комитета объ устройствѣ сельскаго состоянія подати, отъ которой освобождены мелкопомѣстные владѣльцы, отнести государственныя повинности и сборы на производственный капиталъ, ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, въ 1-й день сего ноября, Высочайше повелѣлъ соизволилъ: освободить мелкопомѣстныхъ владѣльцевъ отъ платежа за первую половину текущаго года недоимокъ за дворовыхъ людей, какъ по земскимъ повинностямъ, такъ и другимъ казеннымъ сборамъ. (Бирж. В. Н. 398)

Государственный банкъ объявилъ о возвышеніи съ 8-го ноября учета векселей до 7 и 8%, смотря по тому, на какіе сроки дѣлается учетъ—на три или на шесть мѣсяцевъ. Такое распоряженіе весьма понятно. Послѣ прекращенія размына кредитныхъ билетовъ

на звонкую монету, естественно ожидать увеличенія представленія векселей къ учету. Къ убѣжденію о необходимости возвысить учетъ пришелъ не одинъ нашъ государственный банкъ; французскій, англійскій и германскіе банки также возвысили дисконтъ къ предупреденію усиленныхъ требованій на звонкую монету. Причины подобнаго явленія довольно сложны. Къ главнѣйшимъ изъ нихъ, какъ извѣстно, относятся: смутное положеніе политическихъ обстоятельствъ и непріятное состояніе финансовыхъ дѣлъ въ Европѣ, приведшее къ денежному кризису на главныхъ европейскихъ биржахъ. (Рус. Инв. N. 249)

Циркуляръ департамента неокладныхъ сборовъ г. губернскаго управленія охотнѣйшимъ извѣщеніемъ сообщая, отъ 8-го ноября 1863 г. за N. 461, о недопущеніи устройства питейныхъ заведеній въ городахъ на разстояніи ближе одной версты отъ желѣзныхъ дорогъ.

На основаніи ст. 263 положенія о питейномъ сборѣ между прочимъ, запрещается, по протяженію желѣзныхъ дорогъ, открывать вновь питейные дома въ городахъ, на пространствѣ ближе одной версты отъ пограничныхъ канавъ, открытых для движенія желѣзныхъ дорогъ съ обѣихъ сторонъ.

Вѣдѣніе возбужденнаго вопроса о томъ, могутъ ли быть оставлены на настоящихъ мѣстахъ питейные дома, открытые въ городахъ на разстояніи ближе одной версты отъ желѣзныхъ дорогъ, до введенія въ дѣйствіе новаго положенія о питейномъ сборѣ, равно какъ и тѣ питейные дома, которые существовали на этомъ разстояніи еще во время постройкы сихъ дорогъ, министерство финансовъ вводитъ по сему предмету въ отношеніи съ главнымъ управленіемъ путныя сообщенія, которое ныне уполномочено, что существующія нынѣ питейныя заведенія ближе одной версты отъ желѣзныхъ дорогъ, по патентамъ, выданнымъ акцизнымъ управленіемъ на текущій 1863 г., могутъ оставаться до истеченія сего года. Но въ виду обезпеченія безопасности движенія по желѣзнымъ дорогамъ необходимо, чтобы съ 1 января 1864 г. заведенія были закрыты, и чтобы никому не было выдаваемо патентовъ вновь на содержаніе питейныхъ заведеній въ городахъ на одностороннемъ разстояніи отъ желѣзныхъ дорогъ.

Объ изложенномъ департаментъ неокладныхъ сборовъ уведомляетъ г. управленія охотнѣйшимъ извѣщеніемъ губерній, чрезъ которыя проходятъ желѣзныя дороги, для надлежащаго руководства и исполненія. Подписалъ: директоръ, статсъ-секретарь К. Гротъ.

Скрѣпилъ: начальникъ отдѣленія Крупениковъ.

Высочайшимъ приказомъ по министерству юстиціи, 19-го октября, уволенъ вѣсь отъ службы, предсѣдатель Виленской палаты гражданскаго суда, коллежскій советникъ МЕХОВИЧЪ.

Приказомъ по министерству внутреннихъ дѣлъ, 29-го октября, опредѣлены въ службу: АХАРЪ — исправляющимъ должность Вилкоммерскаго городского врача и МАЛАКШИАНОВЪ — Тельшевскимъ городскимъ врачомъ; провизоръ ШАЦИРЪ — сверхтитнымъ фармацевтомъ при Ковенской врачебной управѣ; переведенъ Ковенскій губернскій уполномоченный дѣлъ стрѣльчій, коллежскій ассесоръ СОЛОВЬЕВЪ — ассесоромъ Ковенскаго губернскаго правленія; уволенъ отъ службы: АХАРЪ, Вилкоммерскій городской врачъ КЛЮКОВСКІИ. (Св. Поч.)

Постановленіемъ Виленскаго губернскаго правленія губ. секретаря ВЛАДИМИРОВА опредѣленъ на вакансію старшаго помощника правительскаго канцелярша начальнаго Виленскаго губерніи, пристава на 1 стана Дисненскаго уѣзда ЛАВРОВЪ и 2 стана Трокскаго уѣзда КРИЖИВЕИЧЪ уволены отъ службы, и опредѣлены: на мѣсто перваго оставшаго кол. ассе. ВИСМАНА, а на мѣсто втораго кол. секр. ЖИРНОВА.

Высочайшимъ приказомъ по министерству финансовъ, отъ 1-го ноября 1863 г. назначенъ предсѣдатель городской казенной палаты, действительный статскій советникъ БЯЛОЦКІИ, на такую же должность въ Харьковъ. Переведены: состоящіи при министерствѣ юстиціи, статскій советникъ князь ОБОЛЕНСКІИ, предсѣдатель городской казенной палаты. (Рус. Инв. N. 251)

Отставной губ. секр. ИВАНОВЪ, опредѣленъ помощникомъ пристава 3 части 4 квартала г. Вильно.

Постановленіемъ Виленской казенной палаты, Виленскій уѣздный казначей, надв. сов. Францъ ВОЛДОВОИЧЪ, по прошенію уволенъ вѣсь отъ службы, и на мѣсто его назначенъ привоенный бухгалтеръ, Трокскаго уѣзднаго казначейства, тит. сов. Лаврентій СВИДЕРСКІИ, по прошенію уволенъ вѣсь отъ службы, на мѣсто его опредѣленъ непр. долж. по

Часть Урядова. В И Л Н О.

14 listopada panu głównemu naczelnikowi kraju przedstawiali się deputacje z chrześcijan i żydów w liczbie 26 osób, przybyłe z gubernji Augustowskiej od żydowskiej gminy miejskiej m. Marjampola; od żydowskiej gminy m. Sudargi; od chrześcijańskiej i żydowskiej gmin miasteczka Władysławowa, i od włościan gmin Szyłgale, Lesnietwo i Kidule powiatu Marjampolskiego. Deputacje te złożyły panu głównemu naczelnikowi kraju najpoddanniejšie na imię CESARZA JEGO MOŚCI listy, w których oświadczając swoje wiernopoddane uczucia, proszą o wprowadzenie u nich rossyjskiego zarządu i praw.

Jego Eksellencja, łaskawie przyjąwszy tych deputatów, obiecał przesłać najpoddanniejšie ich listy na Najmilościwszą CESARZA JEGO MOŚCI uwagę.

— Członek Rady Państwa, generał-adjutant, generał piechoty, hrabia Mikołaj-Mikołajewicz MURAWJEW-AMURSKI, dnia wczorajszego wyjechał za granicę.

Gubernji wileńskiej powiatu oszmiańskiego dworzani Franciszek Aleksandrowicz, szlachcic Edward Stanisławowicz, niezatwierdzonej przez heroldję w dworzanstwie Franciszek Apanowicz, jednodworzec Wikenty Łosiński i dworzani trockiego powiatu Piotr Mackiewicz, po odbytem nad nimi sądzie wojennym podług doraźnego kodeksu karnego zostali uznani winnymi, zbrodniczego powieszenia jednodworca okolicy Cimochy, powiatu oszmiańskiego Jana Nosowicza, przyczem Aleksandrowicz i Stanisławowicz byli głównymi sprawcami i podżegaczami pozostałych przestępców, którzy ze swej strony przyjęli czynny udział przy spełnieniu rzeczonych zbrojstw.

Ma to za następstwo: Aleksandrowicz, Stanisławowicz, Mackiewicz, Łosiński i Apanowicz po zatwierdzeniu nad nimi wyroku sądu wojennego ulegli karze śmierci.

St. Petersburg, 12 listopada. O potrąceniu oddrobnych właścicieli wszystkich niedoborów należących za ludzi dwornych w pierwszej połowie 1863 roku.

Na najpoddanniejšy referat p. ministra skarbu wszczętyj przez jedną izbę skarbową kwestji: czy nie należy do wspomnianego, w Najwyższej zatwierdzonej 26 lipca bieżącego roku ustawie głównego komitetu o urządzeniu stanu wiejskiego, podatku, od którego wyjął są drobni właściciele, zaliczyć powinności rządowe i pobory na kapitał żywności, CESARZ JEGO MOŚĆ 1-go bieżącego listopada Najwyższej rozkazać raczył: uwolnić drobnych posiadaczy od opłaty za pierwszą połowę bieżącego roku niedoborów za ludzi dwornych, tak co do powinności ziemskich, jak też innych skarbowych poborów. (W.Giel.)

Bank państwa ogłasza o podniesieniu od 8 listopada eskonty weksłów do 7 i 8%, w miarę tego na jaki termin czyni się eskonta—na trzy lub na sześć miesięcy. Takie rozporządzenie jest bardzo zrozumiałe. Po u-

staniu rozmiary biletów kredytowych na brzęcząca monetę, bardzo naturalnym jest oczekiwanie zwiększonego przedstawienia weksłów do eskonty. Do przekonania o konieczności podniesienia eskonty przyczynił nie jeden nasz bank państwa; francuzki, angielski i niemieckie banki również podniosły eskonty dla zapobieżenia zwiększonym potrzebom monet brzęczącej. Przyczyny takiego objawu są dosyć skomplikowane. Do główniejszych z nich, jak wiadomo należą: smutny stan politycznych okoliczności i wytyżony stan spraw finansowych w Europie, które doprowadziły do kryzysu pieniężnego na głównych giełdach europejskich. (Law. rus.)

Okolnik departamentu niestaley poborów do pp. gubernjalnych zarządzających trunkowo-akcyznymi poborami 8 listopada 1863 r. N. 461 o niedopuszczeniu urządzania zakładów trunkowych za miastem bliżej jak o jedną wiorstę od dróg żelaznych.

Na mocy art. 263 ustawy o poborze trunkowym między innymi zabrania się wzdłuż kolei żelaznych otwierać nowe zakłady trunkowe za miastem bliżej jak o jedną wiorstę od pogranicznych rowów, otwartych dla ruchu kolei żelaznych z obu stron.

W skutek wszczętej kwestji o tēm, czy mogą być zastawione na teraźniejszych miejscach domy szynkowe otwarte za miastem bliżej jak o jedną wiorstę od dróg żelaznych, aż do wprowadzenia w zastosowanie nowej ustawy o poborze trunkowym, również jak i te zakłady szynkowe, które istniały na tēm przestrzeni jeszcze w czasie budowania tych dróg, ministerjum skarbu komunikowało się w tym względzie z głównym zarządem dróg i komunikacji, który obecnie zawiadomiał, iż istniejące obecnie zakłady szynkowe, położone bliżej jak o wiorstę od dróg żelaznych, podług patentów wydanych przez zarząd akcyzny na bieżący 1863 rok, mogą pozostać do skończenia bieżącego roku. Lecz w celu ubezpieczenia pewności ruchu po drogach żelaznych konieczną potrzebą, aby od 1 stycznia 1864 roku zakłady te były zamknięte i aby nikt nie otrzymywał patentów na nowo dla utrzymania zakładów szynkowych za miastem w odległości jednej wiorsty od dróg żelaznych.

O powyższem departament niestaley poborów zawiadamia pp. zarządzających trunkowo-akcyznymi poborami gubernji, przez które przechodzą drogi żelazne dla należytej wazakości i wykonania. Podpisał dyrektor sekretarz stanu K. Grot. (W. Giel.)

Najwyższym rozkazem do ministerjum sprawiedliwości 19 października uwalnia się od służby przes wileńskiej izby cywilnej rad. kol. CZECHOWICZ.

Rozkazem do ministerjum spraw wewnętrznych 29 października zostali mianowani lekarze: BRAUDO—polniaczym obowiązek wilkomierskiego lekarza miejskiego i MAŁAKSIANOW — tolszewskim lekarzem miejskim; prowizor SZAPIR, nadetatowym farmaceutą przy kowieńskim zarządzie lekarskim; kowieński gubernialny do spraw kryminalnych strażczyk as. kol. SOŁOWJEW mianuje się assesorem kowieńskiego rzędu gubernialnego; wilkomierski lekarz miejski KLUKOWSKI uwalnia się od służby. (Pocz. poń.)

Przez postanowienia wileńskiego rzędu gubernialnego sekr. gub. WLADIMIROW mianowany został na wakującą posadę starszego pomocnika rzędy biera naczelnika wileńskiej gubernji. Prystaw 1 cyrkulu dzińskiego powiatu LAWROW i 2 cyrkulu trockiego powiatu KRZYŻEWICZ uwalniają się od obowiązku i na miejsce pierwszego mianowany dym. as. kol. WISMANA, a na miejsce ostatniego sekr. kol. ŻYRNOWA.

Rozkazem Najwyższym do ministerjum skarbu 1 listopada 1863 r. przez grodzieńską izbę skarbową rzeczywisty radca stanu BIAŁOCKI, przenosi się na takiż obowiązek do Charkowa; przeniesiony zostaje przy ministerjum sprawiedliwości radca stanu ksiądz OBOLENSKI na prezesa grodzieńskiej izby skarbowej. (Rus. inw.)

Dym. sekr. gub. IWANOW został mianowany pomocnikiem prystawa 3 części 4 kwartału w m. Wileńcu.

Postanowieniem Wileńskiej skarbowej izby, Wileński powiatowy kasjer radca dworu Franciszek WOŁOTOWICZ na własną prośbę uwalnia się od służby z mandurum, do tegoż obowiązku przywiązany; buchalter trockiej powiatowej kassy rad. hon. Laurenty SWIDERSKI na własną prośbę uwalnia się od obowiązku, a na jego miejsce mianowany został peł. ob. pomocnik buchaltera

СЪТЪ ГЛАВНЫХЪ ЛИНІЙ ЖЕЛѢЗНЫХЪ ДОРОГЪ ЕВРОПЕЙСКОЙ РОССІИ, СОСТАВЛЕННАЯ ВЪ ГЛАВНОМЪ УПРАВЛЕНІИ ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ И ПУБЛИЧНЫХЪ ЗДАНІЙ.

(Продолженіе. См. N. 130).

Предположенна сѣть главныхъ линій желѣзныхъ дорогъ удовлетворяетъ по возможности изложеннымъ выше главнымъ условіямъ:

1) Сѣть главнѣйшихъ предметовъ торговли въ приморскіе порты.

а) Изъ восточной половины Россіи, составляющей бассейнъ Волги и ея притоковъ, произведенія могутъ быть доставляема (независимо отъ водныхъ путей) чрезъ Москву къ с. петербургскому порту, а также чрезъ Москву и Орель къ рижскому и даже либавскому порту, при чемъ наибольшее разстояніе подвозки будетъ: отъ Нижняго Новгорода до Петербурга 1017 верстъ, а отъ Саратова до Петербурга 1646 верстъ *), до Риги 1626 и до Либавы 1826 верстъ.

б) Изъ южной половины произведенія могутъ перевозиться по желѣзнымъ дорогамъ: на югъ къ крымскимъ портамъ и къ Ростову, а на сѣверъ къ Москвѣ и Петербургу, а также чрезъ Орель въ сѣверозападныя губерніи, въ Ригу и Либаву.

в) Изъ югозападной половины произведенія пойдутъ на югъ къ Одессѣ, а на западъ чрезъ Киевъ, Смоленскъ, Витебскъ и Динабургъ до Риги или Либавы.

Что касается до разстоянія подвозки къ портамъ произведеній южной и югозападной половины, то оно находится въ зависимости отъ линіи раздѣла, съ которой начинается болѣе выгодная перевозка произведенія на югъ или сѣверъ и сѣверозападъ; линія эта должна разумѣется, измѣнить свое положеніе вѣдѣть съ мѣстами урожаемъ, съ требованіями изъ различныхъ частей Европы и съ цѣнами фрахта. Если предположить, что эта линія раздѣла прошла бы близко къ среднимъ линіямъ: одессо-киевско-либавской и севастопольско-московско-петербургской, въ такомъ случаѣ наибольшее разстояніе перевозки товаровъ было бы: по одесской линіи около

1,000 верстъ какъ къ Одессѣ, такъ и къ Либавѣ; а по севастопольской линіи то же около 1,000 верстъ какъ къ Севастополю, такъ и къ Петербургу *).

Примѣчаніе. Произведенія южной Волги, а также лѣсныя и желѣзные произведенія, сплаваемыя по среднимъ ея притокамъ, и наконецъ предметы восточной торговли, получаемые чрезъ Астрахань, могутъ быть доставляемы волго-донскою желѣзною дорогою, пароходами общества этой дороги и русскаго общества пароходства по всей придонской сторонѣ до Ростова и далѣе къ портамъ южной и югозападной Европы. На оборотъ, тѣмъ же путемъ, всѣ произведенія, получаемыя изъ Европы и съ юга Россіи, а равно антрацитъ съ Дона, будутъ доставляться на Волгу.

2) Сообщеніе плодотворной части Россіи съ нуждающимися губерніями сѣверозапада. Условіе это удовлетворяется посредствомъ линіи отъ Орла на Смоленскъ, Витебскъ и Динабургъ, на которую перейдутъ кратчайшими путями произведенія югозапада посредствомъ одессо-киевской дороги, произведенія юга чрезъ московско-севастопольскую дорогу и наконецъ съ востока посредствомъ саратово-орловской дороги, при чемъ разстояніе подвозки (до Витебска на примыръ) будетъ: по первой линіи, начиная отъ Киева около 730 вер.; по второй линіи, отъ Курска чрезъ Орель, до 645 вер.; и по третьей линіи, считанъ отъ Тамбова, до 785 вер. или среднимъ числомъ около 720 верстъ, такъ что, полагая цѣну перевозокъ по 3 коп. съ пуда за 100 верстъ, цѣна перевозки средняго разстоянія будетъ около 21½ коп. съ пуда; следовательно 9 пудовый кулъ муки обойдется въ Витебскѣ только на 1 руб. 95 коп. дороже того, что онъ стоить на самыхъ мѣстахъ производства.

3) Связь желѣзными дорогами главнѣйшихъ центровъ населенія. Однимъ взглядомъ на карту видно, что предполагаемая сѣть желѣзныхъ дорогъ дастъ непосредственную связь наиболее населеннымъ и промышленнымъ городамъ Россіи; а если принять въ соображеніе, что города, стоящіе при судоходныхъ рѣкахъ: Волгѣ съ ея главными притоками, при южномъ Днѣпрѣ, Донѣ и Волховѣ, находящаяся въ связи съ системою желѣзныхъ дорогъ посредствомъ учрежденнаго по сѣмъ рѣкамъ пра-

вильнаго срочнаго пароходства какъ для пассажировъ, такъ и для цѣнной клади, то оказывается, что въ районъ сѣти желѣзныхъ дорогъ входятъ всѣ губернскіе города, кромѣ сѣверныхъ: Архангельска, Вологды и Вятки, центральныхъ: Пензы, Воронежа и Полтавы, и западныхъ: Ревеля, Минска, Могилева, Житомира и Каменецъ Подольска *). Но Полтава, Могилевъ, Житомиръ и Каменецъ будутъ находиться въ недалекомъ отъ желѣзныхъ дорогъ разстояніи и при томъ послѣдній можетъ быть введенъ въ сѣть устройствомъ соединительной вѣтви отъ югозападной линіи, около Браилова чрезъ Каменецъ къ австрійской границѣ, въ то время, когда будетъ устроена въ австрійскихъ владѣннѣхъ предполагаемая дорога отъ Лемберга вдоль нашей границы къ Галацу.

Наконецъ Киевъ получаетъ желѣзною дорогою непосредственное сообщеніе съ Москвою, которая въ свою очередь имѣетъ сообщеніе, по кратчайшимъ путямъ, съ С. Петербургомъ и всѣми почти губернскими городами, исключая поименованныхъ выше и тѣхъ западныхъ городовъ, которые соединяются непосредственно съ С. Петербургомъ варшавскою желѣзною дорогою.

4) Удобное снабженіе желѣзныхъ дорогъ топливомъ. Это условіе также удовлетворяется по возможности предположенною сѣтью, въ которой западная линія проходить болѣею частью по мѣстности, изобилующей лѣсомъ, а южныя могутъ болѣе или мене пользоваться донецкимъ каменнымъ углемъ и антрацитомъ, главные склады коего можно будетъ учредить на Днѣпрѣ: въ Екатеринославѣ и Киевѣ.

Топливо это можетъ быть доставляемо по слѣдующимъ цѣнамъ въ различныхъ части сѣти желѣзныхъ дорогъ: Цѣна антрацита на копяхъ . . . . . 5½ коп. за пудъ. На складочныхъ мѣстахъ въ Екатеринославѣ . . . . . 13¼ — — (Считая по 2¼ коп. за 100 вер. на 300 верстъ, да ½ коп. на утрату).

Въ Киевѣ . . . . . 20 — — (Считая по 1¼ коп. за 100 вер.

воду, на 500 верстъ, да ½ к. утрату). Въ Саратовѣ . . . . . 28 — — (Считая по 21 коп. въ Царицынѣ, 6½ коп. за доставку въ Саратовъ и ½ коп. на утрату).

Среднія цѣны на линіяхъ: 1. Южной:

Отъ Екатеринослава къ Сивашу . . . . . 17 коп. за пудъ. Отъ Сиваша до Севастополя . . . . . 17 — — Отъ Екатеринослава до Орла . . . . . 19¼ — — (Считая среднее разстояніе 300 верстъ и цѣну перевозки на обратныхъ вагонахъ 2 коп. за 100 верстъ).

Въ Орлѣ . . . . . 25¼ — — (Считая разстояніе 600 верстъ и цѣну 2 копейки за 100 верстъ).

Въ Москвѣ . . . . . 37 — — (Считая 950 верстъ отъ Екатеринослава и цѣну 2½ коп. за 100 верстъ).

2. Одесской: Отъ Киева на югъ 250 верстъ . . . . . 23¼ — — (Считая 2¼ коп. за 100 вер.).

Отъ Киева на сѣверъ 400 верстъ . . . . . 25 — — 3. Саратовской: Отъ Саратова къ Тамбову 340 верстъ . . . . . 32¼ — — (Считая въ Саратовѣ 28 коп. и за перевозку по 2¼ коп. за 100 верстъ).

Отъ Орла къ Тамбову 340 верстъ . . . . . 29 — — (Считая въ Орлѣ 25¼ коп. и за перевозку въ обратныхъ вагонахъ по 2 коп. за 100 верстъ).

Примѣчаніе. Очевидно, что для восточной линіи выгодно употреблять каменный уголь, получаемый на берегахъ р. Камы, который по немногимъ опытамъ, понынѣ сдѣланнымъ, обходится до 15 коп. за пудъ въ Нижнемъ Новгородѣ и около той же цѣны можетъ обходиться въ Саратовѣ. (Продолженіе впрѣд.)

* Разстояніе это сократится на 262 версты, ежели строится и нынѣ линію отъ Москвы до Лязни продолжать до соединенія съ восточною линіею.

* Стоимость перевозки можно считать около 30 коп. съ пуда за 1,000 верстъ.

* Всѣ губернскіе города, входящіе въ сѣть желѣзныхъ дорогъ непосредственно или связанныя съ нею пароходными сообщеніями, на прилагаемой картѣ подчеркнуты.

мощникъ бухгалтеръ, Виленскаго убаднаго казначейства, губ. секр. ЖЕБРОВСКІЙ; Трокскій убадннй казначей, кол. секр. ДЫЛКІЕВИЧЪ, по прошенію уволенъ вовсе отъ службы.

Послѣ третьяго объявленія о лицахъ, подвергшихся наказаніямъ, по конфирмаціямъ командующаго войсками, за участіе въ мятежѣ, вновь послѣдовали конфирмаціи генералъ-адъютанта Анненкова 2-го о 92-хъ челоѣкахъ австрійско-поданныхъ, участвовавшихъ въ шайкѣ польскихъ мятежниковъ въ нападеніи, 19-го іюня сего года, на м. Радзивиловъ, волынской губерніи, которые, по разбитіи нашими войсками, были взяты въ плѣнъ и, по произведеннѣ слѣдствія, преданы полемому военному суду, учрежденному въ Кіевѣ. Изъ означеннаго числа, 81 челоѣкъ, по лишеніи всѣхъ правъ состоянія, сосланы въ Сибирь на поселеніе, а 11 челоѣкъ, по уваженію къ молодости ихъ лѣтъ и по вниманію къ тому, что они не достигли ни физическихъ силъ, ни умственнаго развитія—высланы за границу, для отдачи ихъ родителямъ и родственникамъ.

(Гол. N 300)

ЧАСТЬ НЕОФИЦІАЛЬНАЯ.

Въ передовой статіѣ Бир. Вѣд. N. 399 напечатано: Уже десять лѣтъ Наполеонъ III, при всякомъ удобномъ случаѣ, предлагаетъ созвать конгрессъ, для рѣшенія всѣхъ вопросовъ, волнующихъ Европу. Это частое повтореніе заветной мечты императора французскаго, другихъ удивляло, другихъ забавляло, а многіхъ чревычайно безпокоило. Но мысль о конгрессѣ не имѣетъ въ себѣ ничего удивительнаго, ничего забавнаго или угрожающаго. Людовикъ-Наполеонъ, нѣкогда страсбургскій и олуонскій революціонеръ, сдѣлавшись обладателемъ могущественнѣшаго государства, долженъ былъ стараться пріобрѣсти дружбу и расположеніе прочихъ европейскихъ вѣнценосцевъ. Этому настоятельно требовали его личные и, въ особенности, династическіе интересы. Властвуя во Франціи „божіею милостію и волею народа“, въ Европѣ онъ долженъ былъ играть роль приверженца стар.о, законнаго порядка, утвержденнаго вѣками. Съ самаго вступленія на императорскій престолъ, онъ ревностно старался уничтожить всѣ слѣды республиканскаго, востановилъ дворянство, назначилъ маршаловъ и другихъ высокихъ сановниковъ имперіи, окружилъ себя великми оубіемъ и пышностію двора, соблюдая дающаго изысканнѣйшій этикетъ, и всѣми способами старался показать европейскимъ правительствамъ, что они не имѣютъ повода не доѣрять челоѣку, укротившему гнѣву революціи, потрясавшей основанія государственнаго порядка въ Европѣ.

Но ничто не помогало. Въ свѣжій памяти у всѣхъ были ужасные перевороты 1848 и 1849 годовъ. Правительства Европы посѣдшили признать Наполеона III императоромъ французскаго, такъ какъ онъ выказалъ несомннвннй талантъ и огромную энергію, востановивъ порядокъ во Франціи; но не такъ легко внушить къ себѣ доѣрліе! Европа не переставала видѣть въ немъ руководителя всесвѣтной революціи, которая пробиралась вездѣ тайными путями, раздуваетъ искры, хочетъ произвестъ всеобщій пожаръ, перевернуть все вверхъ дномъ и утвердить свое могущество на развалинахъ Европы. Такое невыгодное мнѣніе о немъ напоминало Людовика-Наполеону, что, не смотря на фактическое его признаніе, не смотря на то, что его имя пользовалось огромною популярностью—законности его престола подвержена сомнѣнію, что есть статія, утверждающая восьмью европейскими державами, статія вѣнскихъ трактатовъ, которая, на вѣчныя времена, лишаетъ династію Наполеона престола Франціи. Эта статія сдѣлалась главнымъ мотивомъ весьма естественнаго желанія Наполеона III уничтожить исподоволь, но навсегда, трактаты 1815 года, на которыхъ зиждется настоящій порядокъ въ Европѣ.

Наполеонъ III объявилъ войну трактатамъ 1815 г., тѣмъ охотнѣе, чѣмъ, при своемъ вступленіи на престолъ, онъ усмотрѣлъ нѣсколько брешей въ укрѣпленномъ зданіи Европы, сдѣланныхъ старой дипломатіей. Планъ этой кампаніи, безъ сомнѣнія, родился въ головѣ Наполеона, во время уединенія, проведеннаго въ темницѣ гамбургской, а тогда, никому и въ голову не приходило, что будущій претендентъ на властелина судьбы Европы сидитъ въ стѣнахъ французской крѣпости.

Съ 1851 года Наполеонъ постоянно борется съ существующимъ порядкомъ въ Европѣ.

Для того, чтобы передѣлать Европу и устранить препятствія къ утвержденію своей династіи на престолѣ, Наполеонъ III избралъ новый путь:—всеобщую подачу голосовъ, хотя примѣненіе этого принципа требовало жестокаго насилія.

Въ международныхъ сношеніяхъ своихъ Наполеонъ выступалъ съ предложеніемъ конгресса, желая, во-первыхъ: дать прочимъ державамъ доказательство въ томъ, что онъ вовсе не такой революціонеръ, какнхъ его считаютъ, такъ какъ онъ предлагаетъ средство, которое, если было законно 40 лѣтъ тому назадъ, то должно быть такимъ и по истеченіи 40 лѣтъ;— а во

вторыхъ, преобразовать Европу, мирнымъ путемъ, путемъ дружественнаго соглашенія, а не насильственными переворотами, въ безнадѣжности которыхъ его убѣдилъ опытъ. Но императоръ французскаго знаетъ исторію, превосходно изучилъ челоѣвческую природу и очень хорошо знаетъ, что при натянутахъ до нѣльзя, въ продолженіе послѣднихъ лѣтъ, отношеній европейскихъ государствъ между собою, конгрессъ не легко можетъ осуществиться, а если и состоится, то не приведетъ ровно ни къ какимъ результатамъ. Конгрессъ удастся послѣ войны, а до наступленія войны—онъ вѣдетъ къ войнѣ.

Въ 1815 году, только всеобщее истощеніе силъ породило порядокъ, существующій въ Европѣ. Теперь тронная рѣчь 5 ноября требуетъ упроченія порядка утвержденнаго, на „хорошо сознанныхъ интересахъ государей и народовъ.“ Но интересы державъ, призванныхъ на конгрессъ, слѣшкомъ противоположны, на врядъ ли всѣ державы окажутъ уступчивость и рѣшнть дѣло къ общему удовольствію.

Интересъ однихъ державъ требуетъ сохраненія настоящаго порядка, такъ какъ всякія измѣненія въ немъ сопряжены для нихъ съ большими жертвами. Другія державы ожидаютъ отъ измѣненія настоящаго порядка великихъ выгодъ, и привѣтствуютъ мысль о конгрессѣ съ восторженною радостію, возлагая на него свои лучшія надежды. Въ этомъ отношеніи Европу можно раздѣлить на два лагеря: противниковъ конгресса и друзей конгресса. Первыхъ, по нашему мнѣнію, гораздо больше, чѣмъ вторыхъ. Вотъ они:

Противницей конгресса должна быть Австрія, которая, на основаніи трактатовъ 1815 года, владѣетъ Венеціей, Истріей, Далмаціей, Галиціей и Буковинной.

Противницей конгресса должна быть Пруссія, которая, по силѣ трактатовъ 1815 года, сдѣлалась первостепенной державой, и, на основаніи этихъ трактатовъ, владѣетъ болѣею частью саксонскаго королевства, рейнскими провинціями, познанскимъ герцогствомъ и восточною Пруссією.

Противиться конгрессу будутъ всѣ прочіе нѣмецкіе князья, которыхъ самостоятельность утверждена трактатами 1815 г. Противиться ему будетъ папа, котораго свѣтская власть освящена конгрессомъ 1815 года.

Равно также должна противиться конгрессу Швейцарія, которой трактаты 1815 года гарантировали настоящіе ей предѣлы, возвратили ей западные французскіе кантоны и предоставили ей пользоваться вѣчнымъ нейтралитетомъ.

Само собою не можетъ сочувствовать конгрессу и Россія, если только вздумаютъ вмѣшиваться въ ея внутреннія дѣла.

Противиться должна конгрессу Англія потому, что трактаты 1815 года утвердили ея господство надъ морями, отдали ей Гибралтаръ, Мальту, Іоническіе острова на Средиземномъ морѣ (отъ которыхъ она, впрочемъ, теперь великодушно отказалась), и отнятыя у Франціи морскія колоніи.

Самыми неумолимыми противниками конгресса будутъ всѣ претенденты, которые, вопреки трактатовъ 1815 года, лишились престоловъ, какъ, напр., король Оттонъ греческій, Франціскъ неаполитанскій, герцоги итальянскіе. Они будутъ бороться, чтобы новый конгрессъ не лишилъ ихъ праявъ на престолы, которые они питаютъ надежду вернуть себѣ со временемъ.

Какъ видно за противниками конгресса дѣло не стало. Ихъ такъ много, что трудно вѣрнть въ осуществленіи предложенія Наполеона III; посмотримъ, кто друзья конгресса?

Во главѣ друзей конгресса стоитъ императоръ Наполеонъ и Франція. Императоръ Наполеонъ желаетъ, чтобы новые трактаты обезпечили существованіе его династіи, Франція хочетъ вернуть свои такъ называемыя естественныя границы 1792 и, по крайней мѣрѣ, Бельгію и швейцарскіе кантоны, говорящіе французскимъ языкомъ (что-то скажутъ эти земли въ отвѣтъ на притязанія Франціи?)

Второе мѣсто занимаетъ Италия. Римъ, Венеція и южный Тироль—вотъ девизъ итальянскихъ патриотовъ unita Italia (единство Італія), вотъ ихъ цѣль. Они знаютъ, что могутъ достигнуть своей цѣли войной, и думаютъ, что конгрессъ поведетъ къ войнѣ.

Третье мѣсто занимаетъ Швеція, которая тоже не прочь пріобрѣсть прежнія свои владѣнія.

И Султанъ турецкій желалъ бы получить кое-что, и онъ согласенъ на конгрессъ, который поведетъ къ войнѣ.

Данія, Испанія, Португалія и Голландія согласятся на конгрессъ, если имъ гарантируютъ какія нибудь выгоды.

Слѣдствіемъ конгресса можетъ быть перетасовка европейскихъ союзовъ. Обнаружится, гдѣ опасность и гдѣ спасеніе; кто союзники Наполеона и кто его враги, а за тѣмъ трудно и предвидѣть теперь, что можетъ послѣдовать: миръ или борьба, которая, Богъ вѣсть, чѣмъ и когда кончится?

wileński kassy powiatowój sekr. gub. ŻEBROWSKI; Trocki powiatowoy kassjer, sekr. kol. DYLIKIEWICZ, na prosbę uwalnia się od służby.

Po trzecim ogłoszeniu o osobach karanych, w skutek konfirmacji dowodzacego wojskami za udział w powstaniu, znowu nastapily konfirmacje jenaral-adjutanta Annienkowa 2-go o 92 austrjackich poddanych, ktorzy byli w bandzie polskich powstańców i należeli do napadu 19 czerwca b. r. na m. Radzivilow w gubernji wołyńskiej, ktorzy po rozbitciu przez nasze wojska byli wzięci w niewolę, i po odbyciu śledztwa oddani zostali pod sąd polowy wojenny w Kijowie. Z tej liczby 81 po pozabwieniu wszelkich praw stanu, zesłani zostali na Syberję dla osiedlenia, a 11 ludzi ze względu na młodość i na to że oni nie doszli do sił fizycznych ani do umysłowego rozwinięcia odesłani zostali za granicę, dla oddania ich rodzicom i krewnym.

(Głos)

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

— W artykule wstępnym „Wiad. Gield. N. 399 wydrukowano:

Dziesięć już lat upływa, jak Napoleon III przy każdej zrzeczności proponuje zwołanie kongresu dla rozwiązania wszystkich kwestij zaburzających Europę. To częste powtarzanie ulubionego marzenia cesarza Francuzów, jednego dziwilo, drugich bawiło a wielu nadzwyczaj niepokoiło. Lecz myśl o kongresie nie zawiera nic zadziwiającego. Ludwik Napoleon, niegdys strasburski i buloński rewolucjonista, stawszy się władcą najpotężniejszego mocarstwa, powinien był starać się zdobyć przyjaźń i przychylność innych europejskich mocarstw. Tego stalecznie wymagały po nim osobiste jego a szczególnie dynastyczne interesa. Panując we Francji „z bożej łaski i z woli narodu“ w Europie on powinien był odegrać rolę zwolennika starego prawnego porządku, wiekami uswięconego. Od samego wstąpienia na tron cesarski, gorliwie starał się on zniszczyć ślady rzeczypospolitej, przywrócił szlachectwo, ponaznaczał marszałków i innych wysokich dygnitarzy cesarstwa, otoczył się wspaniałością i przepychem dworu, zachowującego wyszukaną etykietę, i wszelkimi siłami starał się pokazać rządowi europejskim, iż one nie mają powodu niedowierzać czlowiekowi, który stłumił hydrę rewolucji, wstrząsającej podstawy porządku państwowego w Europie.

Lecz nic niepomagało. Wszyscy pamiętali świeżo okropne rozruchy 1848 i 1849 roku. Rządy Europy pospieszyły uznać Napoleona III cesarzem Francuzów, ponieważ on dowiódł wielkiego talentu i ogromnej energii, przywracając porządek we Francji; lecz nie tak to łatwo zjednać sobie zaufanie! Europa nieprzestawała widzieć w nim kierownika wszechświatowej rewolucji, która wszędy toruje sobie miejsce tajemnymi drogami, roznieca iskry, pragnie sprowadzić ogólny pożar, przewrócić wszystkie do góry nogami i utwierdzić swe panowanie na ruinach Europy. Takowe niekorzystne o nim mniemanie przypominało Ludwikowi Napoleonowi, iż pomimo faktycznego jego uznania, niezważając na to, że imię jego używano nadzwyczajnej popularności—prawność jego tronu podlega wątpliwości, iż jest artykuł, potwierdzony przez ośm państw europejskich, artykuł traktatów wiedeńskich, który na wczesne czasy usława ugnaszę rząpocienia od tronu Francji. Artykuł ten stał się główną pobudką bardzo naturalnego życzenia Napoleona III znieść o ile można nazawsze, traktaty 1815 roku, na których trzyma się obecny porządek w Europie.

Napoleon III wypowiedział wojnę traktatom 1815 roku, tēm chętniej, iż przy swém wstąpieniu na tron zauważał już kilka szecer w warownym gmachu Europy uczynionych przez starą dyplomację. Plan tej kampanii bez wątpienia powstał w umyśle Napoleona, w czasie samotności jego w więzieniu hambskim, a wówczas nikomu ani na myśl nie przyszło, iż przyszły pretendent na władcę losów Europy siedzi w murach twierdzy francuzkiej.

Od 1851 roku Napoleon statecznie pasuje się z porządkiem istniejącym w Europie.

Dla przekształcenia Europy i usunięcia przeszkody do utworzenia swjej dynastji na tronie, Napoleon III wybrał nową drogę:—powszechne głosowanie, chociaż zastosowanie tego principium wymagało uboczego gwałtu.

W stosunkach swych międzynarodowych, Napoleon występował z propozycją kongresu, chcąc naprzód: dać innym mocarstwom dowód, iż on wcale niejest takim rewolucjonistą, za jakiego go mają, ponieważ podaje środek, który jeśli był prawnym przed 40 laty, to powinien być takimże i po 40 latach;— a powtóre, chcąc przekształcić Europę, na drodze przyjacielskiej umowy, a nie za pomocą

gwałtownych rozruchów, o których bezowocności przekonało go doświadczenie. Lecz cesarz Francuzów zna dzieje, doskonale poznał naturę ludzką i wie bardzo dobrze, iż przy najbardziej wytyęzonych w ciągu lat ostatnich stosunkach między mocarstwami europejskimi, kongres niełatwo przysię może do skutku, a jeśli się i urczywistni, to do żadnych rezultatów niepoprowadzi. Kongres udaje się po wojnie, a przed wojną—prowadzi chyba do wojny.

W 1815 roku tylko powszechne zużycie sił spowodowało porządek istniejący w Europie. Teraz mowa trona 5 listopada wymaga ustalenia porządku utwierdzonego „na dobrze zrozumianych interesach panujących i narodów.“ Lecz interesa państw wezwanych na kongres, bardzo są przeciwnie, kto wie czy wszystkie mocarstwa okażą ustepstwo i rozstrzygną sprawę z ogólnem zadowoleniem.

Interes jednych państw wymaga zachowania porządku obecnego, ponieważ wszelkie w nim odmiany pociągnęłyby za sobą wielkie z ich strony ofiary. Inne mocarstwa, oczekując zmiany obecnego porządku wielkich korzyści i witaają myśl o kongresie z uniesieniem radości, pokładając na nię najlepsze swe nadzieje. Pod tym względem Europę można podzielić na dwa obozy: przeciwników kongresu i jego zwolenników. Pierwszych, zdaniem naszym jest daleko więcej niż ostatnich. Wyliczmy ich:

Przeciwną kongresowi powinna być Austrja, która na mocy traktatów 1815 roku posiada Wenecję, Istrję, Dalmację, Galicję i Bukowinę.

Przeciwnie kongresowi powinny być Prusy, które z mocy traktatów 1815 roku stały się państwem pierwszorzędnym i na mocy tychże traktatów posiadają większą część saskiego królestwa, prowincje nadreńskie, Księstwo poznańskie i wschodnie Prusy.

Przeciwić się kongresowi będą wszyscy inni księżęta niemieccy, których samodzielnosc została obwarowana traktatami 1815 r. Przeciwić się onemu będzie papież, którego władza świecka uswięcona została przez kongres 1815 roku.

Również powinna być przeciwną kongresowi Szwajcarja, której traktaty 1815 roku zawarowały obecne jej granice, powróciły jej zachodnie kantony francuzkie i dozwolily jej korzystania z wiecznej neutralności.

Samo przez się, nie może mieć współczucia dla kongresu Rossja, jeśli tylko pomysła wdawać się w jej sprawę wewnętrzną.

Sprzeciwiać się kongresowi powinna Anglja, gdyż traktaty 1815 roku umowowały jej panowanie nad morzami, oddaly jej Gibraltar, Malte, wyspy jońskie na morzu Śródziemnem, (których się ona teraz wspaniałomyślnie zrekła) i odebrane od Francji kolonje morskie.

Najnieublagannymi przeciwnikami kongresu będą wszyscy pretendentci, ktorzy wbrew traktatom 1815 r. pozabwieni zostali tronów jak np. król Otton grecki, Franciszek neapolitański, księżęta włoscy. Oni będą się lekali, aby nowy kongres nie odsądził ich od prawa na trony, jakowe oni cieszą się nadzieją powrócić sobie z czasem.

Jak widać przeciwników kongresu nie braknie. Ich jest tak wiele, że trudno wierzyć w urczywistnienie propozycji Napoleona III; zobaczymy jaey są zwolennicy kongresu?

Na czele zwolenników kongresu stoi cesarz Napoleon i Francja. Cesarz Napoleon życzy, aby nowe traktaty zabezpieczyły istnienie jego dynastji, Francja życzy powrócić swe tak nazwane granice naturalne 1792 r. a przynajmniej Belgję i szwajcarskie kantony mówiące językiem francuzkim (co to odpowiadają te kraje na pretensje Francji?)

Drugie miejsce zajmują Włochy. Rzym, Wenecja i południowy Tyrol—oto godło patriotów włoskich, unita Italia (Włochy zjednoczone) jest ich celem. One wiedzą, iż mogą osiągnąć swój cel przez wojnę i sądzą, że kongres doprowadzi do wojny.

Trzecie miejsce zajmuje Szwecja, która też jest nie od tego, by nabyć dawne swe posiadłości.

I sułtan turecki chciałby coś otrzymać, więc i on zgadza się na kongres prowadzący do wojny.

Dania, Hiszpanja, Portugalia i Hollandja zgodzą się na kongres, jeśli im zapewnią jakies korzyści.

Skutkiem kongresu może być przestoczenie się europejskich zwiazków. Wyjaśni się „gdzie jest niebezpieczeństwo, a gdzie ratunek; jaey są sprzymierzeńcy Napoleona i jego wrognicy;“ a zatem trudno jest przewidzieć obecnie, co może nastąpić: pokój lub walka, która Bóg wie czym i kiedy się zakończy?

ПОДПИСКА НА 1864 ГОДЪ

ВИЛЕНСКИЙ ВѢСТНИКЪ

будетъ издаваться и въ будущемъ 1864 году по той же программѣ, въ томъ же объемѣ и составѣ, какъ издавался доселѣ, три раза въ недѣлю, по вторникамъ, четвергамъ и субботамъ.

ВЪ ОФИЦІАЛЬНОМЪ ОТДѢЛѢ будутъ помѣщаемы всѣ распоряженія начальства, имѣющія непосредственное и обязательное отношеніе къ губ. Виленской, Гродненской, Минской, Ковенской, Могилевской и Витебской.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА:

На годъ въ Виленѣ 10 р. съ пересылкою во всѣ города 12 р. На полгода — 5 — 6 р. На три мѣсяца 3 руб. съ пересылкою во всѣ города 3 р. 50 На одинъ мѣсяць въ Виленѣ . . . . . 1 р.

ПОДПИСКА ПРИНИМАЕТСЯ:

ВЪ ВИЛНѢ: въ Редакціи Газеты и въ газетной экспедиціи. ВЪ С.-ПЕТЕРБУРГѢ: у м. Волъа и въ Перворадннй конторѣ П. В. Васильева, на углу Невскаго и большой Садовой воязъ Пасажя, домъ Кусова. ВЪ МОСКВѢ: у П. Черенна, на Никольской улицѣ домъ графа Шереметьева. ВЪ ВАРШАВѢ: въ книжномъ магазинѣ Целса Левичкаго и въ Почтамтѣ. ВЪ КІЕВѢ: въ книжномъ магазинѣ Идковскаго.

Гг. Подписчики, желающіе получать газету съ первыхъ благоприятно, имѣя въ виду, что въ настоящее время, денежныхъ корреспонденціи, особенно изъ отдаленныхъ губерній, получаютъ, какъ это уже неоднократно нами испытано, едва черезъ нѣсколько недѣль. Еще разъ повторяемъ покорнѣйшую просьбу о высылкѣ слѣдующихъ денегъ за Вѣстникъ, посылаемый доселѣ въ долгъ.

А. КИРКОРЪ.

Prenumerata na rok 1864.

KURJER WILEŃSKI

будетъ wychodzić i nadal według tegoż programmatu, w tym samym składzie, formacie i objętości, jak dotąd, trzy razy na tydzień, we wtorki, czwartki i soboty.

DZIAŁ URZĘDOWY zawierać będzie wszelkie rozporządzenia władz wyższych, mające bezpośredni obowiązujący stosunek do gubernji Wilenskiej, Grodzieńskiej, Mińskiej, Kowieńskiej, Mohylewskiej i Witebskiej.

CENA PRENUMERATY:

Na rok w Wilnie rs. 10 z przesyłką rs. 12. Na półroku — 5 — 6. Na kwartał . . . rs. 3 z przesyłką rs. 3 kop. 50. Na miesiąc w Wilnie — 1.

PRENUMERATA PRZYJMUJE SIĘ:

W Wilnie: w Kantorze Redakcji i w ekspedycji gazet. W S.-PETERSBURGU: u M. Wolfa, i w pierwszorzędnym Kantorze P. W. Wasiljewa, na rogu Newskiego prospektu i Wielkiej sadowej, obok Passaża, w domie Kusowa. W MOSKWIE: u księgarza Czarenina, przy ulicy Nikolskiej, w d. hr. Szeremietjewa. W WARSZAWIE: w księgarni Celsa Lewickiego i w Pocztamcie.

Pp. Prenumeratowicze życzący niedoznać zwłoki w odbieraniu NN. pisma, upraszają się o wczesne zgłoszenie się do Redakcji, mając na względzie, że obecnie przesyłki pieniężne, szczególnie z oddalonych gubernij, dochodzą zaledwie w kilka tygodni, jak już tego mieliśmy niejednokrotne dowody.

Jeszcze raz ponawiamy prosbę o nadesłanie pieniędzy należnych za Kurjera posyłanego dotąd na kredyt.

A. H. KIRKOR.

DEPEZJE TELEGRAFICZNE.

HAMBURG, piątek 20 listopada. Członkowie sejmiku holenderskiego zebrani w liczbie 24 w Kiel, postanowili jednomyślnie...

PARYŻ, sobota 21 listopada. Monitor powszechny ogłasza dekret zwołujący na dzień 13 i 14 grudnia wyborców...

KOPENHAGA, piątek 20 listopada. Król, odpowiadając na składane sobie życzenia przez członków sejmiku, rzekł: że musiał dojrzałe zgłębić, czy należało mu...

Krół wynurzył nadzieję, że sejm również położy w nim ufność, jaką on pokłada w sejmie.

Gdy później król ukazał się w oknie z królową i dziećmi swojemi, powitały go pełne uniesienia okrzyki.

FRANKFURT, sobota 21 listopada. Dowiadujemy się z dobrego źródła, że rząd oldenburgski przesłał dnia 17 listopada...

HAMBURG, sobota 21 listopada. Wszyscy urzędnicy holenderscy otrzymali z Kopenhagi rozkaz wykonać przysięgę...

KOPENHAGA 21 listopada. Dziś wieczorem wyszedł rozkaz uzbrojenia dwóch fregat szrubowych, dwóch korwet także szrubowych i dwóch szonerów pancernych...

BERLIN, sobota 21 listopada wieczorem. Ukazanie królowi w ogłoszeniu pod dniem dzisiejszym dekrety królewskiej, którym na przedstawienie ministrów...

BERLIN, sobota 21 listopada wieczorem. Gazeta krzyżowa oznajmuje, że generał von Moltke, naczelnik sztabu...

Tenże dziennik twierdzi, że gabinet francuski pracuje nad myślą doradzenia konferencji wstępnych, mających zjechać się w Brukseli i ufatwić drogę kongresowi.

Taż gazeta dodaje, że między Anglią i

Austrią, zasłała w tym zgoda, że żadne z obu państw nie przedstawi programu wspólnego, ale też jedno bez drugiego nie uda się na kongres.

PARYŻ, sobota 21 listopada. Donoszą z Konstantynopola pod dniem dzisiejszym, że sułtan przychylnie odpowiedział na wezwanie do uczestnictwa w kongresie europejskim, i zamierza znajdowania się na nim objawiać.

Donoszą z Kopenhagi, że król Chrystjan IX podobnie przysłał przyzwalającą odpowiedź.

KOPENHAGA, sobota 21 listopada o godzinie 5 wieczorem hrabia Karol von Moltke został mianowany ministrem kinstwa holenderskiego.

FRANKFURT, sobota 21 listopada wieczorem. Na dzisiejszym posiedzeniu, sejm związkowy otrzymał oznajmienie o zaszej zmianie panowania w Danii; również złożono mu akt zręczny księcia na Augustenburgu i wiadomienie, że starszy syn jego zostaje księciem Szlezwiugu, Holstyniu i Lauenburgu.

Wnet potem, mnożąc się, niemieckie wniosły przełożenia w rzeczy następstwa w księstwach holenderskich i lauenburgskich. Sejm odesłał te przełożenia i wyżej wymienione dokumenta do komitetu na sprawy holenderskie.

Nadto udzielono jeszcze sejmowi przełożenia Austrii i Prus, a ściągające się do protestacji przeciw sankeji wspólnej konstytucji duńskiej zapadłej 18 listopada.

Nakoniec sejm związkowy, na tém posiedzeniu otrzymał prośby członków izb szlezwiugkiej i holenderskiej.

BRUKSELLA, sobota 21 listopada. Uchwaloną już została odpowiedź rządu belgijskiego na wezwanie do uczestnictwa w kongresie i będzie wysłaną na początku przyszłego tygodnia.

W zasadzie, wszakże nie bez pewnych zastrzeżeń, rząd belgijski zgadza się należeć do kongresu.

HANOWER, niedziela 22 listopada. Wielkie zebranie złożone blisko z 12,000 osób wszelkich stanów, postanowiło dziś z niewymownym zapałem zanieść prośbę do ministrów, aby rzekli królowi dać rozkaz wkroczenia do Szlezwiugu i Holstyniu siłę zbrojną dostateczną, dla zaprowadzenia tam prawowitego rządu księcia na Augustenburgu.

LONDYN, niedziela 22 listopada. Wiadomości z New-Yorku z dnia 10 donoszą, że generał Lee cofnął się wyżej Rapidanu, generał zaś Meade posunął się naprzód i przybył z wojskiem do Culpepper Court-House.

HAMBURG, niedziela 22 listopada wieczorem. Najwyższy trybunał, do którego przysądu należy całe księstwo holenderskie a który urzęduje w Gluckstadt, jednomyślnie postanowił odmówić przysięgi wierności królowi duńskiemu.

BERLIN, poniedziałek 23 listopada. Panowie von Stavenhagen i Virchow przedstawili izbie poselskiej, w imieniu odłamów wywołanych, przełożenie, aby też izba objawiła: że część i dobro Niemiec wymagają poparcia ze strony wszystkich państw niemieckich, praw dziedzicznego księcia Fryderyka na Augustenburgu.

Izba wyznaczy jutro komisję do złożenia raportu nad tém wniesieniem.

STOCKHOLM, poniedziałek 23 listopada

wieczorem. Rząd wszczął na sejm żądaniem nowego nadzwyczajnego kredytu trzech milionów talarów na uzbrojenie.

Panuje tu nieufność przeciw królowi Chrystjanowi, ale wszystkich oburzyło wystąpienie księcia na Augustenburgu.

HAMBURG, poniedziałek 23 listopada wieczorem. Zapewniają, że zarząd hrabstwa Rantzau, szambelan von Moltke, cały magistrat i sądownictwa altońskie, nauczyciele gimnazjum i wszyscy niemal rzemieślnicy miasta, oraz ogół zarządu prowincjonalnego holenderskiego w Altonie, począwszy od naczelnika biura, odmówili przysięgi wierności królowi Chrystjanowi.

KONSTANTYNOPOL, poniedziałek 23 listopada. Wielki mufti, Szeik-ul-islam, Sadedin Effendi, został zmieniony przez Hussam-Effendi. Przypisują temu ostatniemu zasady tolerancji i wyobrażenia postępowe.

BRUKSELLA, poniedziałek 23 listopada wieczorem. Wysłano już odpowiedź belgijską na wezwanie na kongres; jutro pan Firmiu Rogier, minister belgijski w Paryżu, wręczy ją panu Drouyn de Lhuys.

WIEDEN, poniedziałek 23 listopada wieczorem. Dziennik Poczta wieczorna ogłasza uwagi nad sprawą księstw, w których mówi, że Austria i Prusy są związane traktatem londyńskim; że prawa księstw nie zostały podane przez ten traktat w żadną wątpliwość; że mocarstwa niezdolają wstrzymać Niemiec, jeśliby te znalazły się w potrzebie zmuszenia Danii do sprawiedliwości; że koniecznie należy odłączyć zadanie wspólnej konstytucji duńskiej, od zadania spadkobierstwa; że prawo niezaprzeczone (w pierwszym zadaniu), wymaga zadosyć uczynienia, gdy tym czasem prawo niezaprzeczone (w drugim zadaniu) wymaga jeszcze roztrząszenia; nakoniec Austria nie cofnie się przed żadnymi ofiarami w popieraniu praw Niemiec do księstw; lecz że pragnie, aby trudności wrodzonych tej sprawie, nie wklądał innymi trudnościami, chyba w razie niezbędnej potrzeby.

LONDYN, wtorek 24 listopada. Dziennik Morning Post oznajmuje, że Anglja, lubo z zalem, odmawia wezwaniu Napoleona III na kongres.

Tenże dziennik oświadcza, że wieść o złożeniu urzędu ministra spraw zagranicznych przez lorda Russell jest bezzasadna.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

PORT LIBAWSKI. Część wschodniego wybrzeża morza Bałtyckiego od zatoki ryskiej do kurońskiej, jest jak wiadomo, bardzo równą, zaledwie nieznaczniemi wgłębieniami pokarbowaną. A ponieważ obok tego dna morza ma u brzegu nader łagodną pochyłość, więc ściśle mówiąc, wszystkie nadmorskie osady od Rygi do Kłajpedy niemają naturalnego portu. Do liczb tych osad należy też niewielkie miasto Libawa, które dotychczas miało stosunek z morzem tylko za pomocą nieznacznego przekopu obwarowanego lichymi tamami, a głębokość w niektórych miejscach zaledwie na stop 13. Portu w ścisłym znaczeniu, gdzieby okręta swobodnie zawijać, a tém bardziej gromadnie stać mogły, dotąd niema w Libawie. Jestto wszakże jeden z ważnych punktów handlowych Kurlandji, która gdyby przezeń mogła mieć wygodne stosunki z morzem z Europą zachodnią, niepotrzebowałyby rozrywać się na dwie odległsze drogi przez Rygę i Kłajpedę. Z tego powodu Kurlandzcy w ogólności, a zwłaszcza mieszczanie Libawy, w których interesie to głównie leży, od dawna marzyli i czynili starania o pozyskanie dla siebie dobrej przystani za pomocą sztuki. Nie

wcześniej jednak, jak dopiero przed kilku laty poczęto naukowo badać miejscowość celem przygotowania planów roboty. Z tych poszukiwań wypadło, iż dla uczynienia dogodnym przystępu z morza do miasta, należy zrobić nowy, daleko dłuższy i obszerniejszy przekop, niż był dotychczasowy. Przekop ten ma iść od teraźniejszej przystani w kierunku nieco bardziej północnym, aż do miejsc, gdzie morze dochodzi już 20 stop głębokości, i takąż samą będzie głębokość kanału obok szerokości 50 sążni. Po obu stronach jego będą z pałów i kamieni tamy, otwarte na morze szerokością 75 sążni i zakończone latarnią morską. Sam port dzisiejszy, do ladu już wciśnięty, ma być również powiększony do 50 sążni szerokości, a 18 stop głębokości, i obwarowany drewnianymi ścianami. Co do bliższych szczegółów, tamy morskie, mające mieć ogółem 862 sążnie długości, a wystawać 8 stop nad powierzchnią morza, postanowiono zrobić z nasypu kamieni na faszynę i obwarować zewnątrz kanału szeregiem ściśle przylegających do siebie pałów. Dla rozszerzenia i pogłębienia przystani, tudzież kanału pomiędzy tamami w morzu, wypadnie dobyć z pod wody potężną masę ziemi, a mianowicie 107,000 sześciennych sążni. Brzeży przystani mieć mając ogólną długość 1,982 sążnie, będą obwarowane tymczasem ścianą tuż przy sobie stojących okrągłych pałów, z nadzieją, iż je kiedyś budowa kamienna zastąpi. Wykonanie wszystkich tych robot wedle anszlagu kosztować będzie 1,614,992 rub. Roboty rozpoczęte zostały w końcu maja 1861 roku. Dostawy kamieni, potrzebnych w ilości 22,000 sążni sześciennych, podjął się libawski komitet handlowy, po 8 rub. za sążen drobnych, a po 16 większych kamieni, w ogóle na 234,577 rub. Do starczenia wszelkich innych materiałów, maszyn i narzędzi, tudzież wykonanie robot wzięli na siebie pp. Bagwood i Melnhard, wycałtawo za 1,396,318 rub. Kamień się wozł z poblizkiego jeziora na 50 umyślnie zbudowanych łódkach, które się holują za pomocą parowca. Dotychczas zwieziono już kamieni na sumę 83,296 rub. Nad wzbijaniem pałów, których w ogóle ma być około 30,000, pracują 4 kafary parowe, 16 konnych i 12 ręcznych. Do wydobywania ziemi użyto dwóch drągów parowych, z których jeden o sile 60, drugi 25 koni, a nadto posługują się na mieliznach jednym dragiem zwyczajnym. Ogół dostarczonych maszyn, przyrządów, materiałów (oprócz kamieni), oraz wykonanych już robot, wynosi wartość 546,636 rub. Całą czynność urządzenia portu libawskiego zamierza się ukończyć w r. 1865.

Ze SMILEY pod d. 1 bież. mies. donoszą nam co następuje: Jesienią tegoroczną mieliśmy pogodną i piękną, możnaż nawet rzecz bardzo piękną, gdyżby stateczna i nieprzerwana pogodą dopłynęła szkodliwie na zasiewy oziminy. Ito zasiał przed ostatnim deszczem (a było to podobno w połowie września), ten ma ruń zieloną, chociaż i na nią podziałała niepomyślnie posucha, wiatry i robactwo zaskodziło. Ale następnie grunt do tego stopnia był wysychł, że rzucac w niego ziarno, byłoby tylko marnowaniem bożego daru. Z tego powodu zasiewy oziminy nadzwyczaj się spóźniły; pewno trzecia część roli gotowej czekała ziarna do połowy października, kiedy deszcze po trochu padać zaczęły. Lecz to jeszcze nie wszystko. Posucha wypaliła zupełnie trawę, tak, że ku końcowi października przyszło postawić bydło robocze na suchym karmie, którego mało mamy, a płaci się bardzo drogo. Pomimo tego wszystkiego, rozmaite okoliczności sprawiły, że ceny zboża, zwłaszcza w obec zwiększonych kosztów produkcji, są stosunkowo niskie. Pad pszenicy płaci się tutaj 50 kop., żyta 30 kop., prosa 25 kop., jęczmienia 25 kop., owsa bezka 2 r. 80 k. Zewsząd dolatują skargi na bły stan

handlu, na zachwianie się kredytu, na brak pieniędzy. Wśród takiego niedostatku i stagnacji, nie dziwnego, że zamilkły wszelkie projekta ulepszeń w gospodarstwie, chociaż gwałtowną potrzebę tych ulepszeń każdy aż nadto dobrze rozumie. Tak upływa dzień za dniem, a tymczasem folwarki powoli przechodzą w dzierżawę do żydów i na bardzo dogodnych dla nich warunkach, bo często po 2, a najwyżej po 3 rub. od dziesięcin uprawnego gruntu płaci się arendy. Operacje z gorzałką się niepowiodły: sprzedaż jej w roku bież. okazała się mniejszą, aniżeli poprzednio; z tego powodu wiele gorzelnik pozamykało, i dobrze zrobiono. Gorzej daleko, że dotąd niemożna było uregulować się ostatecznie z robotnikami. Rzucono się z początku do najmowania podzienników; lecz niestety było się przekonąć, iż przy pracy rolnej taki system może być używanym tylko w ostateczności: niepewność ceny i niepewność dostania żądanej ilości pracy zwłaszcza do robot letnich, łatwo pojąc, jak źle oddziaływa na gospodarstwo. Ale znowu z drugiej strony o rocznych parobków było i jest trudno: mężczyźni z parą wołów, oprócz pozywienia, płaci się w naszym powiecie 40 do 50 rub., kobięcie około 25 rub. rocznej gaży, a jednak dostać nielato. Włóscianie nieradzi są najmować się rocznie, wolą raczej miesięcznie, a to nic do rzeczy w rolnictwie, na pracę zaś dzienną sami się napraszają. Czekamy, aż się to jakoś wyklaruje.

GAZETA ROLNICZA.

Ogłaszamy prenumeratę na rok 1864. Po głębszym bowiem zastanowieniu się, zachęceniu wielu wezwaniami z prowincji, postanowiliśmy jeszcze w tym czwartym roku istnienia wydawać G a z e t ę R o l n i c z ą. Warunki prenumeraty pozostają te same, to jest, złotych 6 groszy 20 kwartalnie. Zapisywać się można na wszystkich stacjach pocztowych w Królestwie Polskim, Prusiech i Austrii. Prenumeratorem z zachodnich gubernji Cesarstwa i t. p., przeznaczone pieniądze ma prenumeratę G a z e t y R o l n i c z ą r a z ą przysłać wprost pod adresem Redakcji do Warszawy, albo tam gdzie stacje pocztowe nie są upoważnione jeszcze do przyjmowania przesyłek pieniężnych do Królestwa Polskiego, prenumeratorem naszym taką prenumeratę nadysłać do Wina pod adresem księgarni pana J o z e f a Z a w a d z k i e g o z napisem: „pieniądze prenumeracyjne na Gazetę Rolniczą,“ z dopłatą na kopertę rs. 2 rocznie.

Dotychczas podobnie jak w latach ubiegłych bezpłatnie rozsyłane będą.

W pierwszym półroczu 1864 roku, rozestawimy zapowiedziane dzieło „Zarząd gospodarstwa“ napisane przez Leona K a k o l o w s k i e g o, wszystkim prenumeratorem G a z e t y R o l n i c z ą b e z d a n e j dopłaty.

Dzieła gospodarskie i ludowe nakładem naszym wydane, za nadesłaniem pieniędzy, za pół ceny przez prenumeratorem G a z e t y R o l n i c z ą mogą być nabyte.

Upraszący o wspomaganie pisma naszego radami i współpracownictwem z prowincji, od tego bowiem dalszy był jego i pożyteczności najbardziej zależy będą.

Wreszcie prosimy o wcześniejsze zapisywanie na stacjach pocztowych, a to celem uniknięcia nieregularności w odbiorze, zwłaszcza pierwszych Numerów w początku roku przyszłego.

PRZEGLĄD ROLNICZY.

O WPŁYWIE MROZU NA ROŚLINNOŚĆ.

Warunki klimatyczne w naszym kraju nie zupełnie sprzyjają rolnictwu i rozwijaniu się roślin. Nagłe przejścia od mrozu do odwilży, częste przymrozki zdarzające się w porze wiosennej, a nawet i letniej, wszystko to winno pobudzać rolników naszych: naprzód do zwracania baczną uwagę na wpływ stanu powietrza, na roślinność, a mianowicie na wpływ mrozów, które tak często niespodzianie wczesnie przychodzą i wielkie niszcząc szkody, a powtóre, do poznawania środków, zabezpieczających od takich zgubnych wpływów.

W r. 1860, Juliusz Sachs profesor w Bonn, ogłosił wypadki swoich spostrzeżeń nad marnaniem roślin, stawiając na czele ważne dla rolników stref umiarkowanych i północnych pytanie: „Przy jakich warunkach mroz wywiera zgubny wpływ na roślinność i jakie

Bob-Rock.

przez KAROLA SHELSPFIELDA.

(Dalszy ciąg, ob.N. 130)

— Doskonała polityka! — zauważałem. — Doskonała, a środki pomocnicze jeszcze lepsze. Czyny i myśli ich, dążą do zasiania wśród nas niezgody, nie przebiegają weale w środkach, nie są ująć zabiegów i kosztów, byle tylko uwikłać w sieci naszych obywateli a nawet i zbiegłych. — A na cóż im zbiegli?

— Jest to ich broń wymierzona przeciwko nam. Skoro przestępca nasz, zastępujący na karę śmierci, odsła się do sądu okręgowego, możemy być pewni, że na zawsze jest dla nas i dla sprawy naszej straconym, i że mimowoli staje się nieprzyjacielem naszym. O sprawiedliwości ani mowy tu być nie może. Ma się rozumieć, że na pozór skazują go na śmierć, lecz wkrótce po przeczytaniu dekretu, zbliża się do niego miejscowy padre i naczelnik okręgowy, przyrzekają mu życie i swobodę pod warunkiem, że się stanie katolikiem lub zaciągnie się do służby meksykańskiej. Rzecz prosta, że skazany zgadza się zwykle na jeden z tych warunków. W każdym razie tracimy go na zawsze.

— Jednakże, w rzeczy samej, położenie dość kłopotliwe...

— Tak — rzekł alkald, biorąc cygaro. Widzisz pan teraz, że choćbyśmy skazali Boba na śmierć, to nas do niczego nie poprowadzi. Powinniśmy go odesłać do sądu okręgowego do San-Antonio, gdzie go najpewniej uwolnią; za godzinę ten sam Bob zastrzeli mnie na ulicy wśród

dnia białego, a za to padre rozgrzeszy go, a zwierzchnik wojskowy wynagrodzi i podniesie do wyższej rangi, gdyż przez to mniej będzie jednym kacerzem, mniej jednym wrogiem katolickiego kościoła.

— Ależ to okropnie! — zawołałem.

— Nie tak okropnie — odparł alkald, wyprozniając szklanke. Nie taki sztrazny szatan, jak go malują; niema tego złego, coby na dobre nie wyszło. Podobne przykłady przekonały nas lepiej niż wszelkie dowody i rozumowania, o konieczności rozbratu z Meksykiem. Powtarzam panu, że potrzebujemy więcej takich Bob-Rocków. Nie przeczę, że są to źli ludzie, lecz jeżeli pan budujesz dom i nie staje ci wapna, to bierziesz pan glinę, nie masz pan marmuru to bierziesz granit. Taki właśnie granit jest fundamentem Wielkiej-Brytanji... Wierz mi pan, że nasi Bob-Rockowie nie są gorsi od potworów, którymi się posługiwali wasi Napoleoniowie, wasz Ludwik Filip, na najęcie których wyrzucali ogromne pieniądze...

— To być może — odparłem — lecz... — Nie możemy uniewinnić Boba, lecz nie możemy go też potępić — mówił alkald dalej, zapalając się i przekonując mnie rozmaitemi przykładami, że i tacy ludzie jak Bob mogą się na coś przydać.

Pogadanka nasza perzciągnęła się do późnej noce, lecz pomimo zmęczenia z powodu doznanych wrażeń, długo zasnąć nie mogłem. Pogład alkald na świat i historję, weale niebyle nowym dla mnie, i nieraz pamiętam, że się śmiał z niego, lecz śmiałem się w Stanach dla tego, że w poglądzie tym brakowało planu, który tu tak jasno się przedstawiał, i nadawał przedmiotom, o których mówił alkald, porównawczy, potężny charakter. Sprzeczne

pojęcie o poczciwości, spotęgowana wiara, jednostronny lecz wyższy pogład na rzeczy, wszystko to zdradzało zależną wolę, energję, olbrzymią chęć poświęcenia się.

Zasnąłem przejęty szacunkiem dla tego człowieka.

— Szacunek dla człowieka bez czci i wiary! — zawołał półkownik Cruceer.

— Cruceer, Cruceer! Zawołał śmiejąc się jakiś młody człowiek, podobny (sądząc z czarnego ubrania) do jednego z wyższych sędziów Stanu. Czyż nie wiesz, że ci ludzie bez czci i wiary każą olbrzymim krokiem postępować ku wielkiej, świętej idei, ażeby ją urzeczywistnić. A z resztą rozstrzyga się tu kwestja dziejowa, bez żadnego względu na moralne nauki.

— Masz pan słuszność! — zawołało kilka osób.

— Śmiem pana prosić o ciąg dalszy — rzekł główny sędzia. — Każdy wyraz pana jest drogim dla mnie, każde zdanie pańskie podzielam.

X.

S A D.

Półkownik pomyślał chwilkę i tak mówił dalej:

— Nazajutrz obudził mnie tentent konia. Był to Bob. Zsiadł z mustanga; lecz z jakąż trudnością, z jakim wysileniem to robił! Zdawało się, że członki jego wypowiadają mu posłuszeństwo, że się na części rozpadają. Ruchy jego były nad wyraz słabe; widocznie był znękany. Sądziłem zrazu, że pijany, lecz się omyliłem. Było to śmiertelne znużenie ciała, upadającego pod brzemieniem moralnych mąk. Podobnym był do człowieka, którego brano na tortury. Ostatnie dwadzieścia cze-

ry godziny wprawiły go w ten stan okropny.

Drżałem całym ciałem. Ubrałem się jednak naprędce, zbiegłem ze wschodów i otworzyłem mu drzwi.

Bob położył głowę na szyi mustanga, zalał nad głową ręce i stał tak drżąc i jęcząc z głębi duszy.

— To ty Bob?

— Nie było odpowiedzi.

— Czy nie chcesz wejść, Bob? — rzekłem, starając się ująć go za rękę.

Otworzył oczy, utkwil je we mnie, z dzikim wyrazem, ale jak się zdawało nie poznawał mnie weale. Odprowadziłem go od mustanga, którego przywiązałem do słupa, a samego wprowadziłem do domu. Pozwalał z sobą robić wszystko co się podobalo; szedł za mną, ale jak odrętwiały. Podalem mu krzesło, na które rzucił się całym ciężarem z taką siłą, że krzesło tylko co się nie zlamalo, a cały dom zatrzęsł się. Nie można było wydobyć z niego ani jednego wyrazu. Tylko co chciałem wejść znowu do sypialnego pokoju, ażeby poprawić swój ubiór, gdy w tym posyłałem znowu tentent koni. Byli to dwaj jeźdźcy, a za nimi w niewielkiej odległości postępowało jeszcze kilku: każdy był uzbrojony w gwintówkę i nóż podobny do szyletu. Ubior ich składał się z myśliwskiej bluzy, ze spodni i kurtki ze skóry jeleniej. Byli to zdrowi, silni, odważni ludzie, z południowo-zachodnich Stanów, z kentuckjańskim profilem, z burzą, piorunem i błyskawicą w oczach. To prawda, pomyślałem, że trzy tysiące takich ludzi nie ustąpi przed całą armją Meksykanką, jeżeli wszyscy są tak szepuli jak ci, których widziałem przed blokhauzem. Każda ręka tych olbrzymów warta była

Meksykankina. Powiem otwarcie, że mam się z wielką przyjemnością przypatrywał, jak ludzie ci zasiadali z koni z prawdziwie kentuckjańskim care the devil, rzucając lejce murzynom, i wchodziłi do domu jak ludzie, którzy wszędzie czuli się gospodarzami; to też w istocie gospodarzyli tu więcej niż Meksykankie. Wchodząc do bawialnego pokoju, skinęli mi na znak powitania głową, lecz w ukłonie tym przebijał się chłód jakiś. Sokolim wzrokiem spojrzeli na mnie i na Boba; obecność nasza zadziwiła ich, chociaż starali się to ukryć pod maską obojętności, gdy tymczasem nieprzerwywając rozmowy, rzucali na mnie od chwili do chwili przenikliwe wejście. Przedmiotem ich rozmowy były: bydło, ceny bawełny, mowy miane na kobahuilskim, taksajskim i głównym kongresach, i w ogóle roztrząsali bieżące, dość ciekawe i ważne kwestje, które zajmowały wówczas umysły każdego dobrego Meksykankina. Liczba przybywających powiększała się co chwila. Zebrało się ich wkrótce czternaście. Wchodzili śmiało, oprócz dwóch, którzy weale mi się nie podobali. Zdawało mi się, że i wszyscy nie bardzo byli radzi z ich obecności. Nietylko, że niepodano im ręki, lecz zaledwo odpowiedziano na ich go od morning lekkim skinieniem głowy. Oni tylko podeszli do Boba i starali się z nim zawiązać rozmowę, lecz napróżno.

Tymczasem, słyszząc, szmer w przyległym pokoju, można było domyślić się, że alkald wstał i ubiera się. Lecz nie ubiegło i trzech minut, drzwi już się otworzyły, wszedł sędzia.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

środki przedsiębrać należy dla zapobieżenia ziemu?..

Kwestje te uczony badacz rozstrzyga w ten sposób:

Ponieważ usiłowania nasze, przedsiębrane w celu zupełnego usunięcia wpływu zimna na rośliny, są najczęściej bezskuteczne, więc staranie całej zwrócić powinniśmy jedynie na urządzenie warunków wzrostu roślin, a mianowicie na uprawę gruntu w ten sposób, aby one jak można najmniej ulegały zgnębieniu wpływu mrozu.

Głównym warunkiem dopięcia tego celu, jest wybór takich roślin do uprawy, które w pewnej miejscowości bez narażenia się mogą przetrzymać. Jeżeli okoliczności są po temu, dobrze jest zaprowadzać te rodzaje roślin, które już w latach poprzednich z korzyścią uprawiane były, lub jeżeli konieczność potrzeba sprowadzić nasioną i rośliny z innych okolic, to zwracać uwagę na to, aby brać je z miejsc bardziej na północ położonych. Prawidło to na jednak liczne wyjątki, ponieważ rośliny nie tyle cierpią od zimna, ile raczej od nagłych przejść z zimna do ciepła, co widzimy z praktyki; często bowiem ostra zima mniej szkodzi roślinności, aniżeli ciepła i słotna.

Zasiewy ozieme powinny dostatecznie być wzmocnione przed nastaniem pierwszych mrozów, to jest, powinny nie tylko dojść należytego stopnia wzrostu i być w stanie świeżości, lecz i adto w korzeniach swoich mają posiadać odpowiedni zapas materji pożytecznej, jak np. krocimiu, cukru, białka i t. p. Tłaki roślinne, które dostatecznie zostały umocnione w jesieni, w zimie zabezpieczają rośliny od zamarznięcia, tak, że chociażby młode roślinki ucierpiały od zimna, w korzeniach zostanie zawsze zapas soków odżywczych, zdolny na wiosnę wskrziesić obumarłą roślinę.

Zasiew dokonywany w swoim czasie, daje roślinie możność należytego wzmocnienia się; proca tego, przy sianiu, zwracać należy uwagę na to, aby siano było suche, to jest tak, aby każda roślina rosła swobodnie i dostatecznie była wysąbloną na wpływ światła słonecznego, które pobudza rośliny do przyjmowania pokarmu i wzmocnienia ich tkanki. Wiadomo, że oziemu rzepak tem prędzej marzną, im później był posiany. Zboża ziarnowe mogą być siano pożyte, ponieważ nawet w późnej jesieni przy niskiej temperaturze są w stanie rozwijać się i dostatecznie umacniać na zimę. Konieczna, a jeszcze częściej lucerna, pierwszą zimę w zupełności miejscami ginie; to tłumaczy się tem, że jare zboża, pod które zwykle rośliny takie sięja, były nie w porę zebrane.

Jare zasiewy dopomagają do wzrostu konicznej i lucerny, w pierwszych chwilach po zasianiu, lecz za to później przeszkadzają ich wzrostowi, tem bardziej, im gęściej są posiane i im większy rzucają cień. W okolicach Renu i Anglii, sięja koniczną i lucernę pod grzybę, którą jednakże koszą, skoro tylko młode roślinki dostatecznie umocnią się, albowiem grzyba długo zostawiona, zagusza koniczyne.

Lecz ani r z a d k i, ani w czas dopełniony zasiew, nie może zniszczyć zgnębenu wpływu zimy, odzn czającej się szybkimi zmianami temperatury, s o r o n p. tuż po śniegu nastaje odwilż, a potem zaraz silne mrozy; rośliny wtedy ochraniają się jedynie grubym śniegowym pokryciem, lub szczególniej sprzyjającymi własnościami gruntu. Jednakże, w każdym wypadku, w czas dokonany i rzadki zasiew jest pożyteczny, dla tego mianowicie, że wtedy r i a p r z d z i m ą, może sięść, gdy tymczasem przy późnej uprawie, zima zastaje ją w stanie spełnienia, tak, że pierwszą odwilż zamula się, korzenie płożą się z sobą i dostęp do nich atmosferycznego powietrza, staje się prawie niemożliwy; taka zamulona rola w zimie z marza i korzenie rozrywają się. Przeciwnie, dostateczne spełnienie roli, zrobione we właściwym czasie, tak, że grunt zdąży opaść przed zimą, ochrania rośliny podczas silnych mrozów. Jeżeli po uprawie zostaje grunt przez długi czas w stanie suchym i ciepłym, wtedy zasychając nie może się zamulać podczas jesienich deszczów i odwilży, albowiem czas swobodnie przepływa między grudami i kawałkami ziemi. Głęboka i w czasie właściwym oskuteczniona uprawa roli, ma jeszcze i tę własność, że wtedy korzenie leżą w jednorodnej warstwie; przy płytkiej orce, zimno i odwilż nie jednakowo wpływają na spełnienie i twardą warstwę, tak, że miejscami tworzą się wyniosłości i szczeliny, szkodzące kożeniom; woda pochodząca z roztopionego śniegu, gromadzi się pod zwierzchnią warstwą ziemi i zoraną warstwę zamienia w masę iłowatą, gdy tymczasem przy głębokiej orce, może wszelka wilgoć przenikać głębiej. Przy późnej uprawie i zasiewie, kiedy grunt nie zdąży przed zimą opaść, często spływające wody zmywają zwierzchnią warstwę roli, i tym sposobem obnażają młode rośliny, które giną od mrozów, dla braku wilgoci lub innych przyczyn.

Uprawa powierzchni roli, może także być środkiem zabezpieczającym od mrozu. Potrzeba zwrócić uwagę na wszystkie małe wyniosłości i zagłębienia, albowiem w tych ostatnich zbiera się woda, tworząc kałużę, w których rośliny giną lub niszczą się dla braku powietrza. Skutkiem nierówności roli śnieg na wiosnę nie jednorodnie tonięje i skorupiejąc w zagłębieniach, wstrzymuje wzrost roślin; przeciwnie zaś z wyniosłości częstokroć zwięwa go wiatr, i tym sposobem obażone rośliny wymarzają.

W tym względzie pożyteczne jest także bardzo drenowanie pol. Wpływ jest także bardzo głównie polega na tem, że za pomocą ich, odprowadza się zbędną wodę nagromadzoną w czasie odwilży.

Nie jest w mocy gospodarza sprowadzić śnieg na swoje pola, lecz co się tyczy ogrodów, należałoby zwrócić i na to uwagę. Z tych grząd, które na wiosnę mają być wcześniej uprawione i zasiane, należy zwozić śnieg, ażeby pławić im wyschnięcie i ogrzanie, i rozrzucać go na tych grzędach, które zasiane są roślinami,

weześnie wschodzącymi, albowiem jak wiemy, gruba warstwa śniegu, zabezpiecza rośliny od późnych mrozów.

Przy zachowaniu soczystych części roślin jak np. kartofli, buraków i t. p. bez porównania mniej spotykamy trudności, niż ochraniając rośliny rosnące na gruncie. Zachowywanie w dolach i piwnicach nie ma bynajmniej na celu ochronienia od zimna, (kartofle i buraki przykryte ziemią i słomą, często marzną), lecz usunięcie nagłych przejść od zimna do ciepła i odwrotnie, które mają tak szkodliwy wpływ na roślinność. Jeżeli kartofle lub buraki przechowują się w polu na kupach przykrytych ziemią, to koniecznie przy odkrywaniu tych kup, trzeba zwracać uwagę na stan powietrza.

Jeżeli po długich mrozach nastaną ciepłe dni, to nie trzeba odkrywać kartofli, buraków lub t. p. gdyż skoro ciepłe powietrze owionie je przed zupełnym rozmarznięciem, cały skład zostanie zniszczony. Używanie w tym razie zimnej wody, jako to się robi z roślinami, nie zapewnia pomysłnego skutku. Najlepiej jest nie odkrywać składów kartofli, buraków i t. p. dopóki, dopóki nie nastanie ciepła pora, w której takowe w zupełności odmarnąć mogą. Zwracać jednak trzeba uwagę na to, aby odkrycie nie nastąpiło zbyt późno na wiosnę, wtedy bowiem buraki zaczynają puszczać wypustki, które dla braku światła, odznaczają się żółtymi listkami; te ostalbiają buraki i łatwo ulegają zamrznieniu.

Kiedy buraki, biała kapusta, kartofle i t. p. zbierają się w tak późnej jesieni, że już nastają nocne mrozy, wtedy trzeba składać je w wielkie kupki i przykrywać, inaczej mogą wiele ucierpieć od zimna. Jeżeli i rośliny zbierają się już przemarle, należy zapobiedz zbyt szybkiemu ich odmarnięciu, i w tym celu poukladać je w kupki w takich miejscach, w którychby mogły powoli ogrzewać się.

Rośliny na wiosnę od późnych nocnych mrozów, ochronić możemy dwójakim sposobem: albo zabezpieczyć je od przedko przechodzącego zimna, skoro to przewidzieć można, co nie jest tak trudnym, lub przeszkodzić przedkowi odmarzaniu już zmarłych roślin. Jakkolwiek sposobów tych niepodobna zastosować na wielką skalę, użycie ich jednak w ogrodach owocowych i warzywnych, może przynieść pożądane korzyści.

Skoro przy obniżeniu termometru i pogodnym niebie, można się spodziewać chłodnej nocy, należy młode roślinki przykrywać na grzędach szklanymi kloszami, rogózkami, słomianymi matami i t. p. Te proste środki w zupełności odpowiadają celowi, gdyż dostatecznie wstrzymują promieniowanie ciepła.

Takim samym sposobem modyfikuje się działanie słońca następujące po chłodnej nocy.

Jeżeli zaś niespodziewany mroz ziębił rośliny, wtedy potrzeba rano przed wschodem słońca poprzykrywać je, aby tym sposobem wstrzymać działanie promieni słonecznych; pozwolić roślinom odmarnąć powoli i wstrzymać nagłe przejście od zimna do ciepła. W tym celu, rośliny w wazonikach sadzone, należy przemieścić w cienie, chłodne miejsce i pozostawić je tam dotąd, dopóki nie odmarną. Dobrze jest także ziębnięcie podczas mroźnej nocy oblewać przed wschodem słońca zimną wodą; środek ten był znany i używany z korzyścią jeszcze w przeszłym wieku. Oblewanie takie uskutecznia się za pomocą lejka, jeżeli można, trzeba się starać, aby zmarzła roślina pokryła się cienką lodową skorupką, jeżeli się uda, to można być pewnym pomysłnego skutku. Lodowa skorupa ma tu taki wpływ, jak szron, pojawiający się w jesieni na drzewach podczas chłodnych nocy. Aby środek ten skutkował, trzeba używać jak najmniejszej wody z kanału, stawu, strumienia, beczki, w ogóle takiej, która była wystawiona na działanie nocnego zimna. Studienna woda po większej części za ciepła do tego użytku.

Lecz najpewniejszy środek ochronienia zasiewów od późnych mrozów, polega na zatrzymaniu latorośli roślinnych dotąd, dopóki nie miną silniejsze zimno.

W tym względzie ciekawe jest spostrzeżenie berlińskiego profesora D o v é. Pisze on, że w naszych stronach bardzo często wiosną kwitną przed czasem, skutkiem weześnie nastających ciepłych dni, ale następnie przez silne mrozy w zupełności niszczeją. Aby wstrzymać to przedwczesne kwitnienie, pokrywa się ziemię na około drzew suchymi liśćmi, które wstrzymują odmarnianie gruntu, a tem samem kwitnienie. W miejscach, gdzie suche liście wysoko się cenią, można ten sam odnieść skutek przez nawiezienie w około drzew, przy końcu zimy, większej ilości śniegu, aby tym sposobem wstrzymać jej ogrzanie.

OGŁOSZENIA

Kijowski rząd gubernjalny z polecenia p. naczelnika tejże gubernji i na mocy postanowienia z 21 września wyzywa niewiadomo gdzie ukrywającego się i należy przypuszczać znajdującego się obecnie za granicą obywatela gubernji Kijowskiej powiatu Czerkaskiego z wsi Pur Karola Macewicza powrócić do ojczyzny w ustanowionym przez dodatek do art. 1850 t. X. p. cyw. wyd. 1857 r. cz. 2 § 2 terminie t. j. znajdując się w Europie po sześciu miesiącach, a w innych częściach świata po ośmiu miesiącach od daty ostatniego wydrukowania niniejszego ogłoszenia w gazetach. 23 września 1863 roku.

Radca J a n k u l i o.
P. ob naczelnika stołu B e s p a ł o w a.
Gub. Wileńskiej święciański sąd powiatowy na mocy 1239 art. X. t. cz. I zb. p. cyw. wyd. 1857 r. wyzywa do urzędu spadkobierców zmarłej dworzanki Julji Kunczewiczy w u ustanowionym 1241 art. tegoż tomu w części sześciomiesięcznym terminie z należytymi do wodom i do otrzymania spadku pozostałego po zgonie Kunczewiczy. 1863 g. października. Sędzia powiatowy K a m i e n s k i. 3—543

Guberni Wileńskiej trocki sąd powiatowy ogłasza, iż z powodu niestawienia się nikogo na sprzedaż udziału ziem należących do spadkobierców Kajetana i Kazimierza Hermanowiczów, trockiego powiatu w 2 cyrkule w okolicy Hermanowiczach położonego, składającego się z 15 dzies. gruntu, oszacowanego

Przy zachowaniu soczystych części roślin jak np. kartofli, buraków i t. p. bez porównania mniej spotykamy trudności, niż ochraniając rośliny rosnące na gruncie. Zachowywanie w dolach i piwnicach nie ma bynajmniej na celu ochronienia od zimna, (kartofle i buraki przykryte ziemią i słomą, często marzną), lecz usunięcie nagłych przejść od zimna do ciepła i odwrotnie, które mają tak szkodliwy wpływ na roślinność. Jeżeli kartofle lub buraki przechowują się w polu na kupach przykrytych ziemią, to koniecznie przy odkrywaniu tych kup, trzeba zwracać uwagę na stan powietrza.

Jeżeli po długich mrozach nastaną ciepłe dni, to nie trzeba odkrywać kartofli, buraków lub t. p. gdyż skoro ciepłe powietrze owionie je przed zupełnym rozmarznięciem, cały skład zostanie zniszczony. Używanie w tym razie zimnej wody, jako to się robi z roślinami, nie zapewnia pomysłnego skutku. Najlepiej jest nie odkrywać składów kartofli, buraków i t. p. dopóki, dopóki nie nastanie ciepła pora, w której takowe w zupełności odmarnąć mogą. Zwracać jednak trzeba uwagę na to, aby odkrycie nie nastąpiło zbyt późno na wiosnę, wtedy bowiem buraki zaczynają puszczać wypustki, które dla braku światła, odznaczają się żółtymi listkami; te ostalbiają buraki i łatwo ulegają zamrznieniu.

Kiedy buraki, biała kapusta, kartofle i t. p. zbierają się w tak późnej jesieni, że już nastają nocne mrozy, wtedy trzeba składać je w wielkie kupki i przykrywać, inaczej mogą wiele ucierpieć od zimna. Jeżeli i rośliny zbierają się już przemarle, należy zapobiedz zbyt szybkiemu ich odmarnięciu, i w tym celu poukladać je w kupki w takich miejscach, w którychby mogły powoli ogrzewać się.

ROZMAIŃCOCI.

— Wpływ dostatków i nędzy na długość ludzkiego życia był i jest przedmiotem badań wielu uczonych. Poszukiwania Cispiera wykazywały, że z 1,000 ludzi równocześnie urodzonym żyło:

po latach:	zamożnych	ubogich	różnica
5	913	655	258
10	938	598	340
20	866	566	300
30	796	486	310
40	695	396	299
50	557	283	274
60	398	172	226
70	235	65	170
80	57	9	48

Średnia więc długość życia zamożnych wynosi lat 50, ubogich zaś 32, różnica stanowi lat 18.

— W Hessji Elekoralnej, izraelita Lob Abraham wraz z innymi świadkami, wezwany do składania przysięgi „żydowskiemu zwycięzcy“, stanowczo oświadczył, że nie złoży innej przysięgi jak jego chrześcijański towarzysz: „Przysięgam na Boga!“ Sąd przychylił się do jego żądania.

NEKROLOG.

(UDZIELONO).
Obowiązkiem zda się każdego, jest rzucić garść piasku, wylać łzę bratnią na mogile człowieka, który w jakimkolwiek zawodzie i choćby w najkrótszym przeciągu czasu zostawił po sobie widoczny ślad pracy użytecznej.

Takim człowiekiem był ś. p. doktor J ó z e f S w i r s k i zmarły 7-go lipca r. b. we wsi Swojetyczach w pow. Nowogrodzkim. Po ukończeniu uniwersytetu, przybywszy w nasze strony, pragnąc przemieścić z młodocianym zapalem, utworzony ideał posłannictwa lekarza w świat praktyczny, przy nadwątleniu zdrowiu mozołną pracą, oddał się z całym zapalem swemu powołaniu. Praca żmudna, gorące, jakie w zawodzie napotkał, wyczerpały słabe siły; pierwsze cierpienie, którego początki objawiły się jeszcze w uniwersytecie, rozwinęło się naderczyj szybko i straciło go w mogile! Pomimo krótkiego zawodu, człowiek ten dał się poznać, jako jeden z tych ludzi, o których pamięć nie ginie razem z ich życiem. Związany uczelnią bratniej przyjaźni z ś. p. Józefem łączę własną łzę żalu z łzami ogółu, które żałują zmarłego w zawodzie swoim uznać i ocenić potrafił.

OGŁOSZENIA

Kijowski rząd gubernjalny z polecenia p. naczelnika tejże gubernji i na mocy postanowienia z 21 września wyzywa niewiadomo gdzie ukrywającego się i należy przypuszczać znajdującego się obecnie za granicą obywatela gubernji Kijowskiej powiatu Czerkaskiego z wsi Pur Karola Macewicza powrócić do ojczyzny w ustanowionym przez dodatek do art. 1850 t. X. p. cyw. wyd. 1857 r. cz. 2 § 2 terminie t. j. znajdując się w Europie po sześciu miesiącach, a w innych częściach świata po ośmiu miesiącach od daty ostatniego wydrukowania niniejszego ogłoszenia w gazetach. 23 września 1863 roku.

Radca J a n k u l i o.
P. ob naczelnika stołu B e s p a ł o w a.
Gub. Wileńskiej święciański sąd powiatowy na mocy 1239 art. X. t. cz. I zb. p. cyw. wyd. 1857 r. wyzywa do urzędu spadkobierców zmarłej dworzanki Julji Kunczewiczy w u ustanowionym 1241 art. tegoż tomu w części sześciomiesięcznym terminie z należytymi do wodom i do otrzymania spadku pozostałego po zgonie Kunczewiczy. 1863 g. października. Sędzia powiatowy K a m i e n s k i. 3—543

Guberni Wileńskiej trocki sąd powiatowy ogłasza, iż z powodu niestawienia się nikogo na sprzedaż udziału ziem należących do spadkobierców Kajetana i Kazimierza Hermanowiczów, trockiego powiatu w 2 cyrkule w okolicy Hermanowiczach położonego, składającego się z 15 dzies. gruntu, oszacowanego

Winnego w 200 rub. ser. dla wzmocnienia przyzwoitych z tego udziału w polozu Dworzanki Anieli Hoppenowej, po rzeniu przywilejującego senatu 300 rub. i seto suda 242 p. 20 k. z procentami od sety posłoidalnej summy po rezolucji w 23 denz oktybra 1864 roku, postanowiono nowy termin licytacji 8 stycznia 1864 r. z prawnym przetrzaniem we trzy dni. Interessowani raczą przybyć na termin wskazany.

OGŁOSZENIE.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomic szanowną publiczność, że skład istniejący pod firmą:

„KURLANDSKII MAGAZIN“

na Bolszoi ulicy, w domu W. Bobana, nie daleko Oteli Niszkowskiego, nasupronie izwaz granicy bolszoi transportu, sostoiłszy z: szerstianoi materji na platy, szelkoi MATERII na szuby dla damy, szelkoi i szelkoi lioniskoi szelkoi materji, toze izwaz francuzskix SZALEI I PLATKOW oblykownennych, Amerykanskich KRINOILIN, szerstianych LUBOK, dwojnich EPANO-CEK, I KURTOK, sz nakladkoi i bez nakladki. Toze my eze poluczili szerstianoi RUKAWKI, cziste bnfeldeckoe POLOTNO i szelkoi PLATKI, szelkoi garnitury, SBTKI, PERCHATKI glasz, szerstianoi skaterji i odwila, GALSZUSZKI dla damy i muzyny w raznych sortach, B’-L’E polotniane, szerstianoi KAM-ZOLY, I szelkoi garnitury dla damy i muzyny na zimę. Bolszoi wybora korlowych PERCHATOK, Amerykanskich KALOSZ, na osennee wremia i t. p. Wyze upomjanutee artykuły kacy i mnozestwo drugih, nowych przedmetow poluczyc moze w naszem magazini za umiennoi ciny.

Samym bolszym naszym stara-niem eze udowletworit publiku dla priobriteni eja dowiereniom.

Uprawniencie Kurlandskii magazinom 3—540

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

200 rub. sr. dla oplacenia należnych dworzance Anieli Hoppenowej z decyzji senatu rządowego 300 rub. i tegoż sadu 242 rub. 20 k. sr. z procentami od teje summy według rezolucji 23 października, postanowiono nowy termin licytacji 8 stycznia 1864 r. z prawnym przetrzaniem we trzy dni. Interessowani raczą przybyć na termin wskazany.

OGŁOSZENIE.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomic szanowną publiczność, że skład istniejący pod firmą:

„KURLANDSKII MAGAZIN“

na Bolszoi ulicy, w domu W. Bobana, nie daleko Oteli Niszkowskiego, nasupronie izwaz granicy bolszoi transportu, sostoiłszy z: szerstianoi materji na platy, szelkoi MATERII na szuby dla damy, szelkoi i szelkoi lioniskoi szelkoi materji, toze izwaz francuzskix SZALEI I PLATKOW oblykownennych, Amerykanskich KRINOILIN, szerstianych LUBOK, dwojnich EPANO-CEK, I KURTOK, sz nakladkoi i bez nakladki. Toze my eze poluczili szerstianoi RUKAWKI, cziste bnfeldeckoe POLOTNO i szelkoi PLATKI, szelkoi garnitury, SBTKI, PERCHATKI glasz, szerstianoi skaterji i odwila, GALSZUSZKI dla damy i muzyny w raznych sortach, B’-L’E polotniane, szerstianoi KAM-ZOLY, I szelkoi garnitury dla damy i muzyny na zimę. Bolszoi wybora korlowych PERCHATOK, Amerykanskich KALOSZ, na osennee wremia i t. p. Wyze upomjanutee artykuły kacy i mnozestwo drugih, nowych przedmetow poluczyc moze w naszem magazini za umiennoi ciny.

Samym bolszym naszym stara-niem eze udowletworit publiku dla priobriteni eja dowiereniom.

Uprawniencie Kurlandskii magazinom 3—540

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.

OGŁOSZENIE.

Wielkie Optyczno-Mechaniczne przedstawienie z nowymi odmianami widoków, będzie otwarte jeszcze przez dni kilka.